

Marzena Tudek

W poszukiwaniu zrozumienia

Techniki dramowe i teatralne
wobec wyzwań edukacji międzykulturowej

Uwagi wstępne

Drama wyzwala emocje, pobudza do myślenia, inspiruje do działania, wzmacnia samodzielność. Techniki dramowe i teatralne mogą być z powodzeniem stosowane na zajęciach lekcyjnych, świetlicowych, kołach zainteresowań. Przy pomocy tych właśnie środków można prowadzić wszelkie zajęcia wychowawcze. Znakomicie wpisują się w proces rozwiązywania problemów młodzieży w wieku dorastania, a także innych trudnych sytuacji społeczno- edukacyjnych. Warto modyfikować metody dramowe i dostosowywać je do wyzwań, jakie stawia przed nami edukacja międzykulturowa.

I. Cele zajęć

- uświadomienie ważności metod dramowych i teatralnych dla procesu otwierania człowieka
- zrozumienie uniwersalnej problematyki wielokulturowości
- ocenianie zachowań, argumentowanie sądów
- wzbudzanie refleksji nad własnym postępowaniem
- kształtowanie wyobraźni i kreatywności
- kształcenie rozumienia pojęć i precyzowanie wniosków
- uświadomienie aktualnych dylematów wielokulturowości
- emocjonalne związanie uczestników dramy z fikcyjnym bohaterami- swoistymi archetypami
- rozumienie własnych przekonań i uprzedzeń

II. Przebieg zajęć

1. Ćwiczenie wstępne zapoznawczo- rozpoznawcze. Uczestnicy przedstawiają się i mówią krótko o swoich doświadczeniach w pracy z dramą lub teatrem.
2. Ćwiczenia rozgrzewające- np. Hej(stoją w kręgu, odwracają się do osoby stojącej obok klaszcząc i wypowiadając słowo „ Hej”), chodzenie- oswajanie terenu, różne tempo chodzenia, np. chodzenie na tzw. punkt.
3. Prowadzący rozpoczyna opowieść o cygańskim skrzypku, *który mieszka w Garwolinie w tzw. „blokach cygańskich”. Kocha muzykę. Od dziecka gra na skrzypcach. Uwielbia to.*
4. Rzeźba. Praca w zespołach dwuosobowych.
-Grupa zostaje podzielona na zespoły dwuosobowe. W każdym zespole jedna osoba jest rzeźbiarzem, a druga tworzywem. Temat- OBCY Cygan Skrzypek .
-Wyjaśnienie- należy przedstawić swoje pojmowanie pojęcia i wyobrażenie osoby Cygana skrzypka- kto to jest? Jak wygląda? Co myśli? Gdzie się znajduje?

Rzeźbienie odbywa się w ciszy!

- Zapis na karteczkach przeżyć i uczuć Obcego. Praca indywidualna. Rzeźbiarze wychodzą ze swych ról i zapisują uczucia w 1 os. lp. Karteczki kładą u stóp rzeźby.
- Rzeźby odczytują głośno swoje karteczki.

5. Omówienie pracy na forum- problem komunikatywności znaku, mimiki, gestu, ciała. Rzeźby dzielą się swoimi refleksjami.

6. Prowadzący powraca do swojej opowieści: otóż okazuje się, że *Skrzypek ma piękną żonę ,która nie jest Cyganką. Kobieta kompletnie nie rozumie jego pasji. Często się kłóć. Ale ostatnio wydarzyło się w życiu skrzyпка coś niezwykłego- nagrał przebój. To zupełnie niesamowita historia. Sąsiadka wysłała jego muzykę do stacji radiowej, zainteresował się nią ważny producent muzyczny i nagle jedna z melodii stała się hitem. No cóż, wtedy zbliżył się do pięknej rudowłosej sąsiadki, która naprawdę go rozumiała. Żona stała się bardzo zazdrosna. Właśnie wtedy producent zorganizował ważną konferencję prasową.*

7. Wywiad- Skrzypek udziela wywiadu różnym gazetom - uczestnicy w rolach dziennikarzy, jedna osoba w roli skrzyпка Cygana.

Reprezentują różne czasopisma- od brukowców po profesjonalne pisma muzyczne. Zadają pytania o życie- dzieciństwo, młodość, szkołę, sąsiedztwo, życie prywatne. I muzykę.

8. Uczestnik będący w roli Skrzyпка dzieli się wrażeniami po konferencji prasowej. Prowadzący uzupełnia opowieść o wypowiedzi z konferencji i nie tylko. *Okazuje się, że romans skrzyпка z sąsiadką stał się faktem. Ludzie gadają- zarówno Cygani jak i pozostali. Żona jest zazdrosna, zwłaszcza, że teraz mąż w końcu ma pieniądze i jest szansa na lepsze życie. No i sławę. Zdecydowała się pójść po radę do Cyganki- czarownicy, żeby jej pomogła. Nieważne, w jaki sposób. Czarownica uznaje, że sprawy zaszły za daleko i nie można zdać się na czary- za długo by to trwało. Chcąc pomóc żonie, wynajmuje pewnego człowieka i zleca mu zabicie rudowłosej sąsiadki.*

9. Stop- klatka. Praca w zespołach pięcioosobowych. Każdy uczestnik przyjmuje na siebie rolę:

skrzyпка Cygana, zazdrosnej żony, rudowłosej kochanki- sąsiadki, Cyganki czarownicy, wykonawca poleceń czarownicy.

Dookreślają role, tworzą zdarzenie, które ich wszystkich połączy oraz miejsce, w którym się wszystko rozegra.

Zespoły drobniagowo opracowują zdarzenie, które mają przedstawić w postaci stop- klatki. Po dokładnej analizie i korekcie zespoły przedstawiają ostateczną wersję swojego obrazu. Wszystkie grupy prezentują swoje obrazy w jednym momencie.

10. Uczestnicy wychodzą z ról. Otrzymują 5 kartek- każda innego koloru. Prowadzący zadaje pytania- uczestnicy piszą odpowiedzi. Każda kartka określa inny poziom świadomości w tworzeniu obrazów bez ruchu.

- Kim jesteś w obrazie? Co teraz robisz?

-Dlaczego to robisz?

-Skąd wiesz, że takie zachowanie jest właściwe?

-Jaka jest twoja filozofia życiowa?

11. Prezentacja obrazów i tekstów. Każdy z wykonawców wykłada karteczki na podłodze obok siebie. Prowadzący wybiera jeden obraz, reszta grupy staje się widownią. Prowadzący proponuje: każdy z wykonawców w danym obrazie przeczyta po kolei swoje teksty- zaczynamy wszyscy od pierwszego pytania, potem drugie, trzecie i kolejno. W kolejnym obrazie możemy przeczytać tylko pierwszą i ostatnią odpowiedź.

12. Zakończenie. Pięć osób- symboli staje pośrodku.

Pytanie: Kim jesteś w życiu, która postawa jest Ci najbliższa?

- jesteś wolny, tolerancyjny, liczy się dla Ciebie sztuka i moc wyobraźni
- jesteś realistą, zazdrosnym o swoje, nieufnym wobec tego co nowe i obce
- jesteś pełen uczuć, tylko one się liczą, nimi zawsze warto się kierować
- jesteś mistykiem i realistą, chcesz pomagać innym, ale to Ty zazwyczaj masz rację, „ cel uświęca środki”
- jesteś wykonawcą poleceń, czasem się z nimi nie zgadzasz, ale wykonujesz, świat niewiele Cię obchodzi

Uczestnicy ustawiają się przed wybraną postacią. Ćwiczenia nie komentujemy.

III. Podsumowanie zajęć w postaci prezentacji multimedialnej.

IV. Ewaluacja.

W zajęciach wykorzystano ćwiczenie Dorothy Heathcote- angielskiej prekursorki dramy: pięć poziomów zrozumienia i świadomości w tworzeniu obrazów.

OŚRODEK
ROZWOJU
EDUKACJI